

A Study on the Prevalence of Peer Bullying Among Preschool Children: A Case Study of Wat Anghong Kindergarten School

Duangkamol Saengsawang¹ Chuthaphon Masantiah² and Darunee Tippayakulpairoj³

Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

¹E-mail: 6212682008@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-2093-2524>

²E-mail: chuthaphon.star@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0117-0426>

³E-mail: darunee.t@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4874-2607>

Received 14/03/2024

Revised 27/03/2024

Accepted 31/03/2024

Abstract

Background and Aims: Bullying problems can occur at all ages and tend to become more severe with age. In early childhood, bullying can also occur. Few studies show that early childhood children can bully each other. This research study will make parents, teachers, and other stakeholders aware and give importance to solving this problem in the future. This research aims to investigate the prevalence of peer bullying among preschool children at Anuban Wat Anghong School.

Methodology: It employs a case study approach within the mentioned school, gathering data from 547 students in kindergarten levels 1 to 3 during the academic year 2023. Classroom teachers serve as observers and assessors of student behaviors, with statistical analysis used to interpret the observed behaviors in terms of frequency and percentages.

Results: The study found that the majority of preschool children at Anuban Wat Anghong School did not exhibit bullying behaviors in all three forms: physical, verbal, and social. Specifically, (1) physical bullying behaviors were observed in 68.20% to 94.50% of students across 10 sub-behaviors, (2) verbal bullying behaviors were observed in 88.10% to 95.60% of students across 8 sub-behaviors, and (3) social bullying behaviors were observed in 88.80% to 95.60% of students across 4 sub-behaviors.

Conclusion: According to the study, while the majority of preschoolers at Anuban Wat Anghong School did not participate in bullying behaviors, a sizeable percentage did engage in physical, verbal, and social forms of bullying. Prevalence rates for these sub-behaviors ranged from 68.20% to 95.60%.

Keywords: Bullying; Prevalence; Early Child

การศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัย : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง

นุชนาด โอหารวัฒน์¹ จุฑาภรณ์ มาสันเหี้ยะ² และ ดารุณี ทิพยกุลไพโรจน์³

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ปัญหาการรังแกกันสามารถเกิดได้ทุกเพศทุกวัย และมีแนวโน้มว่าจะรุนแรงมากขึ้นตามอายุที่พบ เด็กปฐมวัยก็พบว่าการรังแกกันเกิดขึ้นได้เช่นกัน ซึ่งการค้นพบข้อมูลว่าเด็กปฐมวัยสามารถรังแกกันได้จะทำให้ผู้ปกครอง ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาต่อไป การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง

ระเบียบวิธีการวิจัย: งานวิจัยนี้เป็นแบบกรณีศึกษาในโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง เก็บข้อมูลกับนักเรียน ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง 3 จำนวน 547 คนที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง โดยครูประจำชั้นแต่ละห้องเป็นผู้สังเกตและประเมินพฤติกรรมของนักเรียน และวิเคราะห์ผลการสังเกตพฤติกรรมโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ผล

ผลการศึกษา: เด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองส่วนใหญ่ไม่พบพฤติกรรมการรังแกกันทั้ง 3 รูปแบบ ดังนี้ (1) การรังแกกันทางกายใน 10 พฤติกรรมย่อย คิดเป็นร้อยละ 68.20 ถึง 94.50 ของนักเรียนทั้งหมด (2) การรังแกกันทางวาจาใน 8 พฤติกรรมย่อย คิดเป็นร้อยละ 88.10 ถึง 95.60 ของนักเรียนทั้งหมด และ (3) การรังแกกันทางสังคมใน 4 พฤติกรรมย่อย คิดเป็น 88.80 ถึง 95.60 ของนักเรียนทั้งหมด

สรุปผล: ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าเด็กก่อนวัยเรียนส่วนใหญ่ที่โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองไม่ได้มีส่วนร่วมในพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง แต่มีเปอร์เซ็นต์ค่อนข้างมากที่มีส่วนร่วมในรูปแบบการกลั่นแกล้งทางร่างกาย วาจา และทางสังคม อัตราความชุกของพฤติกรรมย่อยเหล่านี้อยู่ระหว่าง 68.20% ถึง 95.60%

คำสำคัญ : การรังแกกัน; ความชุก; เด็กปฐมวัย

บทนำ

การจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย เป็นการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยแรกเกิด จนถึงอายุครบ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน สำหรับการจัดการเรียนการสอนนั้นจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาสมวัย มีการพัฒนาแบบองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย แล้วจะต้องสอดคล้องกับการทำงานของสมอง ส่งเสริมทักษะการคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต มีการอบรมเลี้ยงดูด้วยวินัยเชิงบวก โดยต้องอาศัยความร่วมมือของครอบครัว โรงเรียน และชุมชนช่วยกันพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพชีวิตไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) การจัดการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบันมีหลายหน่วยงานได้จัดให้มีโรงเรียนเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนในสังกัดกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแต่ละที่มีลักษณะของการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ยึดตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลักสูตรแกนกลาง แล้วนำไปจัดทำเป็นหลักสูตรของโรงเรียน ภายใต้บริบทที่แตกต่างกันไป (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง, 2564)

การจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับในโรงเรียนทั่วไปในจังหวัดอ่างทอง เกือบทุกสังกัดจะจัดการศึกษาที่มาจากหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งหลักสูตรแกนกลางเน้นการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมให้มีความสมบูรณ์พร้อมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ในปัจจุบันการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนพบว่านักเรียนมีพัฒนาการไม่เป็นไปตามวัย โดยพัฒนาการด้านสังคมซึ่งเป็นพื้นฐานการใช้ชีวิตในสังคมนั้นพบว่ามีเกณฑ์พัฒนาการไม่สมวัย (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง, 2564) และพบว่าเกิดปัญหาจากหลาย ๆ สาเหตุ เช่น สถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ที่ทำให้เด็ก ๆ ต้องเปลี่ยนวิธีการเรียนหนังสือ จากการเรียนในโรงเรียนเป็นการเรียนในที่พักอาศัย ทำให้พัฒนาการด้านการเข้าสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นลดลง รวมไปถึงการรังแกกันในเด็ก

สาเหตุหนึ่งของการรังแกในเด็กปฐมวัยนั้นมีหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากตัวของเด็กเองมาจาก ซึ่งหลายคนอาจจะคาดไม่ถึงว่าเด็กปฐมวัยนั้นสามารถรังแกกันได้ จากการศึกษาของ Kirves & Sajaniemi (2012) ได้ศึกษาโรงเรียนเด็กเล็กที่จัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศฟินแลนด์นั้น พบว่ามีการรังแกตั้งแต่เด็กปฐมวัย โดยเด็กปฐมวัยสามารถเป็นได้ทั้งผู้รังแกและผู้ถูกรังแก หรือมีที่มาจากการเลี้ยงดู จากการศึกษาและสังเคราะห์งานวิจัยในอดีตพบว่า การรังแกในเด็กปฐมวัยมีรูปแบบการรังแก 4 รูปแบบที่เห็นได้ชัดเจน ประเภทที่ 1 การรังแกกันทางร่างกาย (Physical bullying) คือ การรังแกกันโดยการทำร้ายร่างกายของผู้อื่นทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ มีร่องรอยหลักฐานทางร่างกายอย่างชัดเจน ประเภทที่ 2 การรังแกกันทางวาจา (Verbal bullying) คือ การรังแกกันโดยใช้วาจาทำให้ผู้อื่นเสียใจ ลดทอนคุณค่าตัวตนของเขา เช่น การพูดล้อเลียน หรือตั้งชื่อล้อเลียนผู้อื่น การนินทา การสร้างข่าวเท็จ เป็นต้น ประเภทที่ 3 คือ การรังแกกันทางสังคม หรือการรังแกทางความสัมพันธ์ (Social Bullying) จะมีลักษณะของการกีดกันไม่ให้ผู้ถูกรังแกเข้าร่วมในกิจกรรมใดๆ ไม่มีเพื่อนคุย ไม่มีกลุ่ม และบังคับให้ผู้ถูกรังแกทำในสิ่งที่ไม่อยากทำหรือถ้าไม่ยอมทำตามจะไม่ให้เข้ากลุ่ม ทำให้ผู้ถูกรังแกรู้สึกไม่สบายใจ คับข้องใจ ประเภทที่ 4 คือ การรังแกทางไซเบอร์ (Cyber bullying) คือ การรังแกกันทางไซเบอร์ สำหรับในเด็กปฐมวัยนั้นจะพบได้น้อย จะมีลักษณะของการใช้สื่อโซเชียลในการทำร้ายผู้อื่น เช่น การส่งภาพหรือข้อความทำร้ายผู้อื่น การเปิดเผยเรื่องส่วนตัวของผู้ถูกรังแกลงในสังคมออนไลน์ สำหรับเด็กปฐมวัยพบได้น้อย เพราะเด็กปฐมวัยส่วนมากได้รับประสบการณ์ในการใช้สังคมออนไลน์ที่น้อยกว่าวัยอื่น (Storey, and Slaby, 2013) สำหรับในการศึกษารั้งนี้ เป็นการศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัย ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว การรังแกกันในเด็ก

ปฐมวัย จะมี 3 ประเภท ได้แก่ การรังแกกันทางร่างกาย (Physical bullying) การรังแกกันทางวาจา (Verbal bullying) และการรังแกกันทางสังคม (Social Bullying) ที่เป็นเช่นนี้เพราะเด็กปฐมวัยจะพบว่ามีการใช้สื่อออนไลน์เป็นส่วนน้อย การรังแกกันทางไซเบอร์ในเด็กปฐมวัยจึงพบน้อย ผู้วิจัยจึงศึกษาการรังแกกันในเด็กปฐมวัยเพียง 3 ประเภทที่กล่าวมา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าสาเหตุของการรังแกกัน จำแนกได้ 2 สาเหตุ คือ (1) สาเหตุที่มาจากภายใน ได้แก่ พันธุกรรม เป็นสาเหตุหนึ่งส่งผลต่อการรังแกได้ เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมรังแก และพฤติกรรมรุนแรงสามารถถ่ายทอดทางพันธุกรรมได้ สาเหตุภายในต่อมา คือ สารเคมีในร่างกาย มนุษย์นั้นมีการทำงานของร่างกายภายใต้ระบบประสาท ความไม่สมดุลทางเคมีทำให้เกิดพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ผิดปกติไปได้ (ณณิกา บุญยธวัฒน์, 2559) และ (2) สาเหตุที่มาจากภายนอก ได้แก่ ครอบครัว ครอบครัวที่มีลักษณะการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ มีการทะเลาะวิวาทกันเสมอ หรือการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ขาดการเอาใจใส่อบรมเลี้ยงดูก็เป็นสาเหตุของการรังแกทั้งนั้น (วิณี ชิตเชิดวงศ์, 2537) รวมไปถึงสาเหตุด้านโรงเรียน โรงเรียนเป็นสาเหตุของการรังแก ได้แก่ ลักษณะของกลุ่มเพื่อน การมีประสบการณ์เกี่ยวกับการรังแก การเลียนแบบครู ระเบียบของโรงเรียน (เกษตรชัย และหิม, 2554; ปาวีศรี กิจสุขจิต, 2558; ชิตชัย ไชไพวัฒน์, 2560; ศุภรดา ชุมพาลี, 2562; พงศ์สุดา ป้องสีดา, 2564)

การรังแกกันยังส่งผลกระทบในหลายด้าน โดยสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ (2561) ได้ให้ข้อมูลว่า การรังแกนั้นส่งผลกระทบต่อทั้งผู้รังแกและผู้ถูกรังแก สำหรับผู้รังแกพบว่าจะทำให้เด็กมีปัญหาพฤติกรรม เช่น ต่อต้านสังคม เกเร ก้าวร้าว มักจะกระทำผิดกฎหมาย หรือกฎของโรงเรียน มีประสบการณ์มีแฟนก่อนวัยอันควร มีพฤติกรรมคุกคามทางเพศ มีปัญหาการเรียน ปัญหาทางอารมณ์จิตใจ มีภาพลักษณ์และฉายาที่ไม่ดีในหมู่เพื่อน มีปัญหาสุขภาพจิตต่อเนื่องจนถึงวัยผู้ใหญ่ ส่วนผู้ถูกรังแกจะส่งผลให้มีปัญหาทางอารมณ์จิตใจเช่นเดียวกับผู้รังแก มีปัญหาทางกายที่เกิดจากปัญหาทางอารมณ์จิตใจ (somatization) มีพฤติกรรมแยกตัว ตกเป็นเหยื่อการคุกคามทางเพศ ก้าวร้าว หรือมักจะถูกเพื่อนมองว่ารังแกได้ง่าย และมีปัญหาที่โรงเรียน พฤติกรรมการรังแกกันนำไปสู่ปัญหาเมื่อโตขึ้น การรังแกส่งผลทั้งผู้รังแกและผู้ถูกรังแก จากการศึกษาของ Kirves & Sajaniemi (2012) ซึ่งทำการศึกษาการรังแกกันในสถานศึกษาปฐมวัย พบว่า การรังแกนั้นมีข้อสังเกตเด็กและวัยรุ่นที่ถูกรังแกจะมีปัญหาเรื่องการทุกข์ทรมานใจ มีความนับถือตัวเองต่ำ มีภาวะซึมเศร้า และวิตกกังวล จนกระทั่งนำไปสู่การทำร้ายตนเอง สอดคล้องกับปองกมล สุรัตน์ (2561) ที่ได้ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุและผลกระทบของการรังแกกันผ่านทางโลกออนไลน์ พบว่าผลกระทบของการรังแกกันทางโลกออนไลน์นั้นทำให้เกิดเป็นสาเหตุหนึ่งของโลกซึมเศร้า เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการฆ่าตัวตาย ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกได้ เช่น เครียด เศร้า หวาดระแวง อับอาย ทำให้เสียหายต่อภาพลักษณ์ ส่งผลกระทบต่อตัวตนและบุคลิกภาพ ทำให้เป็นคนหนีปัญหา แยกตัวจากสังคม ไม่ไว้วางใจใคร และมีปัญหาด้านการเรียน จะเห็นได้ว่าการรังแกกันไม่ว่าจะเป็นการรังแกประเภทใดย่อม

ส่งผลกระทบได้ทั้งผู้รังแกและผู้ถูกรังแก ผลกระทบนั้นส่วนใหญ่มักจะทำให้เกิดความเจ็บปวดและบุคลิกภาพได้ทั้งนั้น ซึ่งนอกจากผลกระทบที่เกิดจากการรังแกแล้วนั้น ยังควรมีการศึกษาไปถึงสาเหตุของการรังแกกันเพื่อจะได้ป้องกันไม่ให้เกิดการรังแกกันขึ้นในอนาคต

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วยังพบว่ามีความชุกของการรังแกได้ด้วย ในระดับประถมศึกษาจากการศึกษาของพงษ์สุดา ป้องสีดา (2564) ซึ่งศึกษาเรื่องความชุกของการรังแกกันและปัจจัยด้านครอบครัวที่เกี่ยวข้องในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน พบว่าความชุกของประเภทของการรังแกกันทางร่างกาย พบได้มากที่สุด รองลงมาคือการรังแกกันทางสังคมหรืออารมณ์ การรังแกกันทางวาจา และการรังแกกันทางไซเบอร์ จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง พบว่า ครูหลายท่านได้ให้ข้อมูลว่าการรังแกกันในระดับอนุบาลนั้นเกิดขึ้นได้ โดยมีปัจจัยที่เป็นสาเหตุต่าง ๆ กัน และพบว่าประเภทของการรังแกกันในเด็กอนุบาลนั้นเกิดขึ้นได้หลายประเภท ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัย จำแนกตามประเภทของการรังแกกัน ได้แก่ การรังแกกันทางร่างกาย การรังแกกันทางวาจา และการรังแกกันทางสังคม เพื่อนำไปข้อมูลไปให้เป็นประโยชน์สำหรับการป้องกันปัญหาการรังแกกันในระดับอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร: การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นการวิจัยแบบกรณีศึกษาในโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง โดยครูประจำชั้นเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่ประจำชั้น โดยมีนักเรียนที่ถูกเก็บข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 547 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร: ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ความชุกของการรังแกจำแนกตามประเภทการรังแก ได้แก่ การรังแกกันทางร่างกาย การรังแกกันทางวาจา และการรังแกกันทางสังคม

ขอบเขตด้านระยะเวลา: ศึกษาระหว่าง สิงหาคม - กันยายน 2566 เท่านั้น

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนระดับปฐมวัยในจังหวัดอ่างทองส่วนใหญ่มักจะเป็นโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามาจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

พุทธศักราช 2560 โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองเป็นโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และเปิดการจัดการศึกษาปฐมวัยตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ไปจนถึงอนุบาล 3 การจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อพัฒนาเด็กแบบองค์รวม เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา แต่จากการศึกษาเอกสารพบว่าพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองนั้นไม่สมวัย (โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง, 2565) ซึ่งเป็นร่องรอยที่แสดงให้เห็นว่าเป็นสาเหตุของพฤติกรรมการรังแกนั่นเอง

2. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการรังแกกัน

ความชุกของการรังแกกัน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้รังแกทำให้ผู้ถูกรังแกเกิดความรู้สึกไม่ดี ไม่สบายใจ หรือบาดเจ็บทางร่างกาย โดยจะเกิดขึ้นซ้ำๆ ประเมินจากการเก็บข้อมูลความถี่ของพฤติกรรม ในการศึกษาครั้งนี้ต้องการศึกษาความชุกของการรังแกในเด็กปฐมวัย วัดจากความถี่ของพฤติกรรมการรังแกกันที่ครูประจำชั้นเป็นผู้สังเกต และประเมินว่าพบพฤติกรรมนั้นเป็นประจำ (16 ครั้งขึ้นไป) เด็กปฐมวัยจะพบรูปแบบการรังแกกันเพียง 3 ประเภท คือ การรังแกกันทางร่างกาย การรังแกกันทางวาจา และการรังแกกันทางสังคม โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาในกรณีโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองพบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการรังแกกันในเด็กปฐมวัยมาจากปัจจัยด้านโรงเรียน แบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ ลักษณะของกลุ่มเพื่อน การมีประสบการณ์เกี่ยวกับการรังแก และการเลียนแบบครู

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Kirves & Sajaniemi (2012) ได้ศึกษาการรังแกกันในเด็กเล็กของประเทศฟินแลนด์ โดยสอบถามครูผู้ดูแลเด็ก พบว่าการรังแกกันนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ตั้งแต่วัยเด็กเล็ก (วัยอนุบาล) และเด็กอนุบาลสามารถเป็นได้ทั้งผู้รังแกและผู้ถูกรังแก โดยสาเหตุของการรังแกกันนั้นส่วนใหญ่มาจากการอิจฉาเลียดจากครอบครัว

ปวรวิศร์ กิจสุขจิต (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันในเด็กมัธยมสตรีตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของโรนัลด์ แอล เอเคอร์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณจะคัดเลือกด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างเลือกศึกษา เฉพาะ 5 โรงเรียน (จากทั้งหมด 10 โรงเรียน) โดยจับฉลากมา 5 โรงเรียน ใช้วิธีการเลือกประชากรกลุ่ม ตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling โดยให้โรงเรียนที่ทำการวิจัยเป็นผู้จัดหากกลุ่มตัวอย่างให้ด้วยวิธีการประชุมระหว่างครู-อาจารย์ ผู้อำนวยการของโรงเรียน และผู้ปกครองเป็นทางลับ เพื่อนำ นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมความรุนแรงจากระดับชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลาย ระดับละ 40 คน ของแต่ละโรงเรียน (รวม 400 คน) พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีสาเหตุของการรังแกที่พบได้สูงที่สุด คือ มีประสบการณ์การรังแกกันหรือ พบเห็นความรุนแรงจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น สาเหตุอันดับ 2 คือ มีประสบการณ์ การใช้ความรุนแรงของตนเอง และสาเหตุอันดับ 3 คือ จากการเลียนแบบสื่อต่างๆ

นักเรียนกลุ่มที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงไม่ว่าจะมีสาเหตุมาจากการใช้ความรุนแรงของตนเอง การใช้ความรุนแรงในครอบครัว และการมีประสบการณ์เกี่ยวกับการรังแกกัน

พงษ์สุตา ป้องสีดา (2564) ได้ศึกษาเรื่องความชุกของการรังแกกันในระดับประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดน่าน พบว่า ความชุกของประเภทของการรังแกกันทางร่างกาย พบได้มากที่สุด รองลงมาคือการรังแกกันทางสังคมหรืออารมณ์ การรังแกกันทางวาจา และการรังแกกันทางไซเบอร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง ผู้วิจัย ออกแบบกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1

ความชุกในการรังแกกันในเด็กปฐมวัย

1. การรังแกกันทางร่างกาย
2. การรังแกกันทางวาจา
3. การรังแกกันทางสังคม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยครูประจำชั้นเป็นผู้สังเกตและประเมินพฤติกรรมของนักเรียน เก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 อนุบาล 2 และอนุบาล 3 ของโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 547 คน มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร

เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัย โดยเป็นกรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง โดยครูประจำชั้นเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่ประจำชั้น โดยมีนักเรียนที่ถูกเก็บข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 547 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยมี 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้น เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 2 การศึกษาความชุกของการรังแกกัน เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 22 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ ในหนังสือ บทความ เอกสาร วารสาร งานวิจัย และทฤษฎีเกี่ยวกับการรังแก ทั้งจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ที่อยู่ในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำไปสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.2 สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย นิยามและกรอบแนวคิดที่กำหนด

3.3 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยวิเคราะห์จากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และข้อคำถาม (IOC)

3.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาพบว่า ข้อคำถาม 22 ข้อ ทุกข้อมีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ โดยมีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ในพื้นที่ต่อไป

3.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แต่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจากการนำแบบสอบถามไปใช้กับโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดใกล้เคียง จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเป็นเอกพันธ์ภายใน (internal consistency method) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ของ Cronbach หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) (ศิริชัย กาญจนวสี, และคณะ, 2559) พบว่ามีความเที่ยงตรงของเนื้อหาแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ที่ 0.529 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับปานกลาง

3.6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปใช้จริงกับประชากร คือนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 547 คน โดยก่อนใช้จะต้องมีการทำความเข้าใจกับคุณครูประจำชั้นทุกคนในการทำแบบสอบถาม เพราะตัวนักเรียนปฐมวัยไม่สามารถทำแบบสอบถามด้วยตนเองได้ จึงจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการรังแกกันผ่านการทำแบบสอบถามของคุณครูประจำชั้น

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ติดต่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการรังแกกันของเด็กปฐมวัยผ่านครูประจำชั้น โดยมีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 547 คน

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปมอบด้วยตนเองเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.3 ผู้วิจัยออกเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามวัน และเวลาที่กำหนด

5.การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นผู้วิจัยใช้สถิติบรรยายในการวิเคราะห์ข้อมูลผลการสังเกตของพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนโดยครู ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (percentage)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัยจังหวัดอ่างทอง แยกตามประเภทการรังแก ได้แก่ การรังแกกันทางร่างกาย การรังแกกันทางวาจา และการรังแกกันทางสังคม ผู้วิจัยใช้สถิติบรรยายในการวิเคราะห์ข้อมูลผลการตอบแบบสอบถามจากการสังเกตของพฤติกรรมมารังแกกันของนักเรียนโดยครูประจำชั้น ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (percentage) ซึ่งการประเมินผลการสังเกต จำแนกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

- 5 หมายถึง พบพฤติกรรมนั้นเป็นประจำ (16 ครั้งขึ้นไป)
- 4 หมายถึง พบพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้ง (11-15 ครั้ง)
- 3 หมายถึง พบพฤติกรรมนั้นค่อนข้างบ่อย (6-10 ครั้ง)
- 2 หมายถึง พบพฤติกรรมนั้นนานๆ ครั้ง (น้อยกว่า 6 ครั้ง)
- 1 หมายถึง ไม่พบพฤติกรรมนั้นเลย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองจำแนกตามพฤติกรรมมารังแกกันทางร่างกาย จำนวน 10 พฤติกรรม การรังแกกันทางวาจา จำนวน 8 พฤติกรรม และการรังแกกันทางสังคม จำนวน 4 พฤติกรรม ซึ่งพบว่ามีความชุกในการรังแกกันดังผลการวิจัยตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง

พฤติกรรม	ไม่พบพฤติกรรม	รวมพบ	
	นั้นเลย (1)	พฤติกรรม (2, 3, 4, 5)	รวม
1.การรังแกกันทางร่างกาย			
1.1 เด็กมีพฤติกรรมตีเพื่อน	396 (72.40)	151 (27.60)	547 (100.00)
1.2 เด็กถูกเพื่อนตี	373 (68.20)	174 (31.80)	547 (100.00)
1.3 เด็กมีพฤติกรรมผลักเพื่อน	373 (68.20)	174 (31.80)	547 (100.00)
1.4 เด็กถูกเพื่อนผลัก	383 (70.00)	164 (30.00)	547 (100.00)
1.5 เด็กมีพฤติกรรมเดินชนเพื่อน	444 (81.20)	103 (18.80)	547 (100.00)
1.6 เด็กมีพฤติกรรมถูกเพื่อนเดินชน	437 (79.90)	109 (20.10)	547 (100.00)
1.7 เด็กมีพฤติกรรมขว้างสิ่งของใส่เพื่อน	495 (90.50)	104 (9.50)	547 (100.00)
1.8 เด็กถูกเพื่อนขว้างของใส่	505 (92.30)	42 (7.70)	547 (100.00)

พฤติกรรม	ไม่พบพฤติกรรม	รวมพบ	รวม
	นั้นเลย (1)	พฤติกรรม (2, 3, 4, 5)	
1.9 เด็กมีพฤติกรรมข่มขู่เพื่อน โดยการทำท่าทาง เพื่อจะทำร้ายเพื่อน	509 (93.10)	38 (6.90)	547 (100.00)
1.10 เด็กถูกเพื่อนข่มขู่ โดยเพื่อนทำท่าทางเพื่อจะทำร้าย	517 (94.50)	30 (5.50)	547 (100.00)
2.การรังแกกันทางวาจา			
2.1 เด็กมีพฤติกรรมสร้างเรื่องเท็จ พุดตามจินตนาการของตนเอง โดยไม่มีมูลความจริง	482 (88.10)	65 (11.90)	547 (100.00)
2.2 เด็กถูกเพื่อนกล่าวหาสร้างเรื่องเท็จ พุดตามจินตนาการของตนเอง โดยไม่มีมูลความจริง	504 (92.10)	43 (7.90)	547 (100.00)
2.3 เด็กมีพฤติกรรมล้อเลียนเพื่อน การล้ออาญาที่ตั้งให้เพื่อน ล้อในเรื่องที่ทำให้เพื่อนอับอาย	493 (90.10)	54 (9.90)	547 (100.00)
2.4 เด็กถูกเพื่อนล้อเลียน การล้ออาญาที่ตั้งให้เพื่อน ล้อในเรื่องที่ทำให้เพื่อนอับอาย	509 (93.10)	38 (6.90)	547 (100.00)
2.5 เด็กมีพฤติกรรมด่าว่าเหน็บแนมเพื่อน เปรียบเทียบเพื่อนกับลักษณะที่ไม่ดี เช่น ด่าเหมือนถ่าน ข้าวเหมือนเต่า	516 (94.30)	31 (5.70)	547 (100.00)
2.6 เด็กถูกเพื่อนด่าว่าเหน็บแนมเพื่อน เปรียบเทียบเพื่อนกับลักษณะที่ไม่ดี เช่น ด่าเหมือนถ่าน ข้าวเหมือนเต่า	523 (95.60)	24 (4.40)	547 (100.00)
2.7 เด็กมีพฤติกรรมด่าว่าเพื่อนด้วยถ้อยคำหยาบคาย	515 (94.10)	32 (5.90)	547 (100.00)
2.8 เด็กถูกเพื่อนด่าว่าด้วยถ้อยคำหยาบคาย	520 (95.10)	27 (4.90)	547 (100.00)
3.การรังแกกันทางสังคม			
3.1 เด็กมีพฤติกรรมการกีดกัน (แบน) เพื่อนไม่ให้บุคคลเข้าร่วมกลุ่ม	486 (88.80)	61 (11.20)	547 (100.00)

พฤติกรรม	ไม่พบพฤติกรรม	รวมพบ	รวม
	นั้นเลย (1)	พฤติกรรม (2, 3, 4, 5)	
3.2 เด็กถูกเพื่อนกีดกัน (แบบ)ไม่ให้บุคคลเข้าร่วมกลุ่ม	501 (91.60)	46 (8.40)	547 (100.00)
3.3 เด็กมีพฤติกรรมบังคับเพื่อน ให้ทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ ถ้าไม่ทำตามจะไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม	510 (93.20)	37 (6.76)	547 (100.00)
3.4 เด็กถูกเพื่อนบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ ถ้าไม่ทำตามจะไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม	523 (95.60)	24 (4.40)	547 (100.00)

จากตารางที่ 1 ความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง ศึกษาจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามโดยครูประจำชั้นสังเกตพฤติกรรมนักเรียนและตอบแบบสอบถาม เก็บข้อมูลเป็นความถี่และร้อยละ โดยแบ่งตามลักษณะของการรังแกกัน 3 ประเภท ดังนี้

การรังแกกันทางร่างกาย พบว่าเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองส่วนใหญ่ไม่พบพฤติกรรมการรังแกกันทางร่างกายใน 10 พฤติกรรมย่อย คิดเป็นร้อยละ 68.20 ถึง 94.50 ของนักเรียนทั้งหมด ขณะที่พฤติกรรมการรังแกกันทางร่างกายที่พบมากที่สุด ใน 10 พฤติกรรมย่อย คือ การถูกเพื่อนตีและ การผลักเพื่อน จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 ของนักเรียนทั้งหมด

การรังแกกันทางวาจา พบว่าเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองส่วนใหญ่ไม่พบพฤติกรรมการรังแกกันทางวาจาใน 8 พฤติกรรมย่อย คิดเป็นร้อยละ 88.10 ถึง 95.60 ของนักเรียนทั้งหมด ขณะที่พฤติกรรมการรังแกกันทางวาจาที่พบมากที่สุด ใน 8 พฤติกรรมย่อย คือ เด็กถูกเพื่อนกล่าวหาสร้างเรื่องเท็จ พูดตามจินตนาการของตนเอง โดยไม่มีมูลความจริง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90 ของนักเรียนทั้งหมด

การรังแกกันทางสังคม พบว่าเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองส่วนใหญ่ไม่พบพฤติกรรมการรังแกกันทางสังคมใน 4 พฤติกรรมย่อย คิดเป็นร้อยละ 88.80 ถึง 95.60 ของนักเรียนทั้งหมด ขณะที่พฤติกรรมการรังแกกันทางสังคมที่พบมากที่สุด ใน 4 พฤติกรรมย่อย คือ เด็กมีพฤติกรรมกีดกัน (แบบ) เพื่อนไม่ให้บุคคลเข้าร่วมกลุ่ม จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20 ของนักเรียนทั้งหมด

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความชุกการรังแกกันในเด็กปฐมวัยพบว่า การรังแกทางกายพบได้บ่อยที่สุด ซึ่งพฤติกรรมที่พบ คือ การถูกเพื่อนตีและ การผลักเพื่อน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่เล่นด้วยกัน การเล่นด้วยกันย่อมเกิดการ

กระทบกระทั่งกัน วิธีการแสดงหรือระบายความไม่พอใจที่ง่ายที่สุดในเด็กปฐมวัย คือ การใช้การแสดงออกทางกาย เพื่อระบายความคับข้องใจ เช่นเดียวกับที่ Buss (1961) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมก้าวร้าวพฤติกรรมการทำร้ายคนอื่นของเด็กนั้น จะแสดงออกมาในรูปแบบของการใช้อวัยวะทางกายเป็นส่วนใหญ่ รวมไปถึงวิธี ชิดเชิดวงศ์ (2537) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยจะถูกแสดงขึ้นเมื่อเด็กไม่สมหวัง หรือคับข้องใจ โดยวิธีการและรูปแบบของการก้าวร้าวจะเปลี่ยนไปตามวัย ในวัยเริ่มต้นจะใช้วิธีการแสดงออกพฤติกรรมทางร่างกายมากที่สุด

การรังแกกันทางวาจา จะพบว่าพฤติกรรมมีพฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ 3 พฤติกรรม ได้แก่ เด็กถูกเพื่อนกล่าวหาสร้างเรื่องเท็จ พูดตามจินตนาการของตนเอง โดยไม่มีมูลความจริง เด็กมีพฤติกรรมด่าว่าเพื่อนแบบเพื่อนเปรียบเทียบเพื่อนกับลักษณะที่ไม่ดี เช่น ด่าเหมือนถ่าน ซ้ำเหมือนเต่า และเด็กมีพฤติกรรมด่าว่าเพื่อนด้วยถ้อยคำหยาบคาย ซึ่งพบได้อาจจะเกี่ยวเนื่องด้วยพัฒนาการของเด็ก พัฒนาการด้านการพูดที่จะเกิดหลังจากที่พัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรงดีแล้ว การพูดจึงจะตามมา ซึ่งจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการรังแกกันที่พบในเด็กปฐมวัยจะพบใน 2 ลักษณะคือ เป็นทั้งผู้รังแกและผู้ถูกรังแก ตลอดจนเกี่ยวเนื่องไปถึงพัฒนาการด้านสังคม วิณี ชิดเชิดวงศ์ (2537) ได้กล่าวว่า เมื่อเด็กเกิดความคับข้องใจ หรือไม่สมหวังในสิ่งที่ตนเองต้องการ และวิธีการจะเปลี่ยนไปตามช่วงอายุของเด็ก ในระยะอายุน้อยๆจะแสดงออกในรูปแบบของการแสดงความคับข้องใจทางกาย เมื่อโตขึ้นอายุ 3-4 ปี จะแสดงความก้าวร้าวในรูปแบบคำพูดมากกว่าการต่อสู้ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิธาร์ตน์ ปุระนชัยศิริ (2558) ซึ่งศึกษาการแก้ปัญหาการถูกรังแกในเด็กประถมตอนปลายซึ่งผลการวิจัยส่วนหนึ่งนั้นพบว่าเด็กเมื่อเริ่มโตขึ้นจะพบการรังแกกันทางวาจามากกว่าการรังแกประเภทอื่น เพราะแสดงพฤติกรรมได้ง่ายนั่นเอง การรังแกกันทางสังคม จะพบว่า พฤติกรรมที่พบว่าพฤติกรรมที่พบได้บ่อยครั้ง คือ เด็กมีพฤติกรรมการกีดกัน (แบน) เพื่อนไม่ให้บุคคลเข้าร่วมกลุ่ม เด็กมีพฤติกรรมบังคับเพื่อน ให้ทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ ถ้าไม่ทำตามจะไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม และเด็กถูกเพื่อนกีดกัน (แบน) ไม่ให้บุคคลเข้าร่วมกลุ่มและเด็กถูกเพื่อนบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ ถ้าไม่ทำตามจะไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม ซึ่งดูจากพฤติกรรมแล้วจะพบว่าเด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมทั้งเป็นผู้รังแกและผู้ถูกรังแกทางสังคม แต่จะพบพฤติกรรมการรังแกกันได้น้อยที่สุด คือพบนานๆครั้ง เนื่องจากวัยนี้เด็กจะเห็นความสำคัญของผู้ใหญ่มากกว่าเพื่อน ต้องการให้ผู้ใหญ่อยอมรับตน ต่อมาเด็กจะเห็นความสำคัญของเพื่อนมากยิ่งขึ้นและจะพยายามให้มีพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของเพื่อน (วิณี ชิดเชิดวงศ์, 2537)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า การรังแกกันสามารถเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ในวัยปฐมวัย โดยพบความชุกของการรังแกกันทางร่างกายมากที่สุด ดังนั้น เมื่อคุณครูประจำชั้นทราบพฤติกรรมนี้แล้ว จึงจะต้องให้การดูแล และเอาใจใส่นักเรียนให้

ทั่วถึง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรังแกกันทางร่างกาย รวมทั้งควรปลูกฝังเรื่องการอยู่ร่วมกันในเด็กปฐมวัย และการแก้ปัญหาในการอยู่ร่วมกันอย่างถูกวิธีเพื่อไม่ให้เกิดการรังแกกันทางร่างกายต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความชุกในการรังแกกันของเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้นเพื่อสังเกตว่าในระดับชั้นที่สูงขึ้นความชุกของการรังแกกันในเด็กจะเป็นไปในลักษณะเช่นใด
2. ควรศึกษาวิธีการป้องกันการรังแกกันในเด็กปฐมวัย เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้กับเด็กปฐมวัยได้จริง

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่องการศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทเรื่องการศึกษาความชุกของการรังแกกันในเด็กปฐมวัย กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประเมินและการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดนมี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑาภรณ์ มาสันเทียะ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.ดารุณี ทิพยกุลไพโรจน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559).นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ.2550-2559. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- เกษตรชัย และหิม. (2554). พฤติกรรมการรังแกของนักเรียน. สงขลา: หน่วยโสตทัศนศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชิดชัย ไชไพวัฒน์.(2560). พฤติกรรมการรังแกผู้อื่นของนักเรียนมัธยมปลาย เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์สาธิตสาธิตศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล
- ณณิกา บุญยธรรณวัฒน์. (2559). บทความวิจัย เรื่องละครโทรทัศน์ที่สะท้อนปัญหาการรังแกใน โรงเรียนประเทศญี่ปุ่นเรื่อง 35-sai no Koukousei. ปริญญานิพนธ์อักษรศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธิดารัตน์ ปุณณะชัยศิริ, สิริรัตดา ปัญญาภาส, & จิตวิ แก้วพรสวรรค์. (2558). กลยุทธ์ในการแก้ปัญหาการถูกรังแกของ เด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย, 60(4), 275-286. <https://psychiatry.or.th/JOURNAL/60-4/03%20Tidarat.pdf>

- ปวรศรี กิจสุขจิต. (2559). ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีเรียนรู้ของโรแลนด์ แอล เอเคอร์. *วารสารวิทยบริการ*, 27(1), 72-80.
- ปองมกล สุรัตน์. (2561). *การรังแกผ่านโลกไซเบอร์ในมิติสังคมวัฒนธรรม : กรณีศึกษาเยาวชนไทย เจเนอเรชัน Z*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พงษ์สุดา ป้องสีดา. (2564). ความชุกของการรังแกกันและปัจจัยด้านครอบครัวที่เกี่ยวข้องในนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน. *เชียงรายเวชสาร*, 13 (2), 102-119.
- โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง. (2563). *หลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย (ฉบับปรับปรุง)*. อ่างทอง: โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง ตำบลบางแก้ว อำเภอเมืองอ่างทอง.
- วิณี ชิตเชิดวงศ์. (2537). *การศึกษาเด็ก*. กรุงเทพฯ: บุรพาสาสน์.
- ศิริชัย กาญจนวสี, ดิเรก ศรีสุขโข, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์. (2559). การเลือกสถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภรดา ชุมพาลี และทัศนาว ทวีคุณ. (2562). พฤติกรรมรังแกกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของจังหวัดหนึ่งในภาคกลาง ประเทศไทย. *วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต*, 33 (3), 128-148.
- สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์. (2561). *คู่มือปฏิบัติสำหรับการดำเนินการป้องกันและจัดการปัญหาการรังแกกันในโรงเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ปิยอนด์ พับลิชชิง.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง. (2564). *รายงานการขับเคลื่อนปฐมวัยจังหวัดอ่างทอง*. อ่างทอง: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง.
- Buss, A. H. (1961). *The psychology of aggression*. John Wiley & Sons, Inc.
- Kirves, L. & Sajaniemi N. (2012). *Bullying in early educational settings*. Early Child Development and Care. 182(3-4), 383 – 400. Retrieved November 30, 2022, from <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03004430.2011.646724>
- Storey K. and Slaby R. (2013). *Eye on Bullying in Early Childhood*. USA: Education Development Center.

